

Vizitație canonică în Jugoslavia.

Cuvântarea

P. Sf. Episcop Grigorie Comșa al Aradului ținută în zilele de 2 și 4 Noemvrie 1928 în bisericile ortodoxe române din Sarcia-Română și Toracul-Mic (Jugoslavia).

Prea Iubiții mei fii sufletești,

Un mare învățat englez cu numele Livingstone istorisește că făcând o călătorie în Africa, locuitorii negri de acolo i-au făcut o primire dintre cele mai frumoase. Deși el erau păgâni, duceau buchete în chip de dar și le dăruiau lui Livingstone și însoțitorilor săi. Cei cari duceau darurile spuneau că nu pot îngădui ca să treacă streinul prin comunele lor fără să-i cinstească cu ceva.

Dacă ați fi ieșit întru întimpinarea smereniei mele cu toate bogățiile lumii acesteia, ele nu ar avea nici o valoare în fața bucuriei sufletești ce o simțesc când mă văd în mijlocul vostru. căci eu nu vin ca strein, ci ca părinte în mijlocul vostru, iar voi primiți pe trimisul lui Hristos în mijlocul vostru. Nu m'a trimis vre-un împărat al lumii acesteia la voi, nici vre'un om bogat ci dragostea ce o am pentru mântuirea sufletelor voastre.

Deci mare bucurie am că m'a învrednicit bunul D-zeu să vă cercetez și pe voi. Un mare învățat a scris o carte întreagă despre bucurie. El zicea că atunci când ia condeiul în mână să scrie cuvântul bucurie, i-se părea că o ceată de copii zglobii, cu ochii negrii și albaștri, îi striga necontenit: dă-ne nouă bucurie, cât mai multă!

Ați dori să știți care era simțământul meu, când m'am gândit mai întâi ca să viu la voi?! Imi desvelesc sufletul ca să cunoașteți simțămintele ce mă stăpâneau atunci! Știați că Eu cercetez pe credincioșii mei din țară și mi-se părea că ziceți: ce am greșit noi că P. Sfinția Sa nu vine și la noi? Simțeam o mustrare în conștiința mea, care-mi zicea: Fă-le și lor bucurie. Am venit deci să vă fac bucurie curată însă văd că și mai mare este bucuria ce mi-o faceți voi! Căci văd cu câtă dragoste mă primiți. Văd curățenia sufletelor voastre, văd încrederea ce o aveți în purtarea de grije alui Dumnezeu și aceasta face mai mult decât orice comori ale lumii, căci zice Sf. Pavel „Dzeu poară toate cu cuvântul puterii sale” (Ebrei I. v. 3.)

Ah, iubiții mei lăsați-mă să mă desfățez de aceasta privescătoare, lăsați-mă să mă bucur că Duhul lui Dzeu locuiește întru voi. Lăsați-mă să am bucurie că vă închinați și cântați cu smerenie aceluiaș Dumnezeu, care V-a ocrotit până acum. Plin este sufletul meu, plin este de bucurie că dacă aveți păcate le mărturisiți preotului și luați alinare sufletească. Când vă împărtășiți cu trupul și sângele Domnului sunteți una cu toți frații noștri de un sânge și de o lege!

Deci cum să nu salte inima mea de bucurie, văzând că bolta ceriului este mai largă decât granițele puse de oameni? Cum să nu mulțumesc lui Dumnezeu când văd că deși

după graniță sunteți despărțiți de noi, Părintele ceresc V-a pus sub ocrotirea unei stăpâniri și a unei națiuni de o credință cu noi toți??

Aveți deci încredere că în mândra țară a Sârbo-Croato-Slovenilor veți putea cultiva pe mai departe gândurile, simțurile voastre, înclinarea flori scumpe ale sufletelor voastre. Aveți încredere în Dumnezeu, care face ca după legi vecinice să treacă soarele și să se cufunde în noapte; țineți seama că după legi vecinice înfloreste primăvara, că apoi să vină toamna și iarna. Țineți seama că Cel ce face să înflorească trandafirul, va înflori, totdeauna și sufletul vostru.

Numai cu aceasta încredere veți putea fi statornici în credință. Incredeti-vă în Dumnezeu care a ajutat strămoșilor noștri să fie tari în credință.

Constantin Brâncoveanu când a văzut că-lăul înaintând spre el, cu iataganul în mână, și-a înălțat ochii către cer și cu glas înduioșător a spus: Feții mei! iată toate avuțiile și tot ce am avut, am pierdut, să nu pierdem însă sufletele! Stați tare și bărbătește, dragii mei! Și nu băgați în seamă moartea. Priviți! Hristos, Mântuitorul nostru, câte a răbdat pentru noi, și cu ce moarte de ocară a murit. Credeți tare întru aceasta și nu vă mișcați, nici nu vă clătiți din credința pravoslavnică pentru viața și lumea aceasta. Feții mei! încă odată vă zic, stați cu curaj: Am pierdut tot ce avem în aceasta lume: cel puțin să ne mântuim sufletul și să ne spălăm păcatele cu sângele nostru!”

Brâncoveanu cunoștea vorbele cărții sfinte: „căci cine vrea să-și mântuiască sufletul îl va pierde pe el; iar cine î-și va pierde sufletul său pentru Mine, îl va afla. Că ce va folosi omul, de ar dobândi lumea toată iar sufletul îl va pierde? sau, ce va da omul în schimb pentru sufletul său”(Matei. 16, v. 25—26).

Prin anul 1745, pe timpul împărătesei Maria Terezia întru'n sat de lângă Sibiu, se duse un funcționar împărătesc spre a porunci Românilor să se unească, dar atunci se sculă un român mai bătrân și zise: „Acest cojoc, care-l am pe mine, e acum al meu. Dar dacă ar vrea să mi-l ia crăiasa îl dau, cu acestea slabe mâni și picioare și cu trupul meu am lucrat zi și noapte, ca să plătesc porția. Ele sunt ale crăiesei și de ar vrea să mi-le ia nu am ce face. Dar nu am decât un suflet, pe care eu îl păstrez pentru Dumnezeu din cer și nici o putere omenească nu-l poate indoi.”

În anul 1754 Români din Făgăraș scriu către patriarhul din Carloviț că sunt gata a suferi și mucenicie pentru credință. Ei se roagă

de patriarhul sârbesc să-i ajute contra uniților și zice: „Că noi, dintru începutul credinței noastre, cu moșii, cu părinții noștri ne-am pomenit întru dreapta dogmă a pravoslavenicei noastre credințe, a sfintei biserici a răsăritului a legii grecești, drepti neclătiți, nestrămutați ne-am ținut credința noastră și deacum înainte iar rugăm pe milostivul Dumnezeu, ca să ne întărească mintea și inima și gleznele picioarelor noastre, ca să nu ne clătim sau să ră-tăcim din pravoslavnică noastră credință, ci cu duhul puterii sale întărindu-ne, neclătiți să rămânem de supărările celor ce să ostenesc asupra turmei sale”.

Dar, iubiții mei, statornicia în credință nu se mărturisește numai cu buzele, ci și cu faptele.

Ascultați poruncile divine și cele bisericesti. Fiți milostivi, cum erau strămoșii. Dacă vedeți ranele cuiva, să căutați să le vindecați căci aceasta încă înseamnă statornicie. Când le vezi crede că ele sunt dureroase și ajută pe cel ce suferă, căci vai de cel ce vede și nu crede.

Doi creștini în Dumineca Tomei veneau dela biserică spre casă, deodată auziră vaete într'o căsuță săracă. Intrară. Femeia zăcea bolnavă iar copiii cereau pâne și nu primeau. Unul din cei doi oameni era bogat dar n'a dat ajutor. Când eșiră cel mai sărac zisă cătră bogat, ai văzut suferința și nu te-ai milostivit. Vai de cei care văd dar nu cred. În felul aceasta strigă biserica prin smerenia mea și către voi: Vai dacă vedeți că biserica are nevoie de jertfe și nu jertfiți. Vai dacă vedeți concubinajul că este o rușine și nu chemați ajutorul lui Iisus asupra căsniciei voastre. Vai, dacă vedeți că la nunta din Cana era chemat și Iisus, dar nu credeți că și la căsătoria voastră trebuie să fie de față. Vai dacă știți că Hristos a zis: „Lăsați pruncii să vină la Mine” iar în familiile voastre nu lăsați să vină“!!

Dar smerenia Mea am credința sigură că voi, iubiții mei, veți trăi creștinește. Vă rog să aveți pururea dragoste între voi. Înainte cu 1800 ani trăia în țara Grecească doi prieteni buni: Bast și Vetit. Adeseaori ziceau unul către altul: nimic nu ne va despărți pe noi, în viață. Într'o zi se duseră la vânătoare de lei. Bast fu ucis de un leu, dar încă înainte de moartea lui, prietenul său Velit să dete jos de pe cal ca să-l apere. Fu și el omorât, dar a rămas și în moarte prieten cu tovarășul său.

Să vă păstrați limba, portul și datinile strămoșești. În anul 1918 pe străzile orașului Timișoara un soldat negru din armata franceză

privea ca la o minune la casele înalte din Timișoara. Fu întrebat de un trecător: Așa-i că-i frumos în Timișoara? Și soldatul zise: Este frumos, dar mai frumos este la noi în Madagascar în Africa. — De ce? — întreabă trecătorul? Pentrucă acolo am cu cine să vorbesc limba mea.

Ce frumoasă este întâmplarea aceasta. Știa și bietul african că având în vedere scopul limbii, — omul are dreptul firesc să și exprime simțimentele și dorințele în limba mamei sale. Limba este glasul sufletului. Când va înceta acel glas, este semn că a încetat viața sufletului.

Și mai este ceva cece voiesc a vă spune acum. Este datoria ce aveți cu toții către M. Sa Regele Alexandru al Jugoslaviei, către Dinastia și Țara mândră a Jugoslaviei. Prorocul Ieremia zise odinioară Evreilor duși în Babilon: „Și cântați pacea țării la care v-au înstrăinat pe voi și vă rugați pentru locuitorii ei către Domnul că întru pacea lor va fi pace vouă” (29, v. 7.)

Ascultați cuvintele Sf. Apostol Petru: „S Puneți-vă la toată stăpâneasca zidire pentru Domnul: ori împăratului, ca celui ce este mai pe sus, ori domnilor, ca celor ce sunt de împărat trimiși spre izbânda făcătorilor de rău și spre lauda făcătorilor de bine” I. Petru, 2, v. 13-14). Ascultați povața Sf. Apostol Pavel: „să faceți rugăciuni, cereri, făgăduință pentru toți oameni, pentru împărați și pentru toți care sunt în deregătorii, ca să petrecem viață lină! (I. Timotei, 2, v. 2.)

Iar acum iubiții mei, vă las sănătoși împărtaşindu-vă binecuvântarea mea arhierescă. Cu sufletul, cu gândul meu, volu fi pururea la voi. Iuliu Cesar trecea odată cu luntrea peste un râu vigelios în vreme de furtună. Luntrașul își pierdu nădejdea, dar împăratul zise: „Până când Cesar este în luntrea ta să nu ai nici o teamă”. — Eu vă zic vouă: Până când Hristos este în inimile voastre, — veți fi fericiți, căci zice Isus: „Iată eu cu voi sunt până la sfârșitul veacului. Rămân cu voi preoții mei iubiți cari vă vor mângăia până la cea din urmă suflare a vieții voastre.

Amin.

Vizitațiunea canonică

a P. S. Sale Grigorie Episcopul Aradului la românii din regatul Sârbo-Croato-Sloven.

Pe noi românii din România liberă, soartea fraților din regatul Sârbesc ne interesează din două puncte de vedere: național și religios. Cunoșteam cele 5 comune ale fraților noștri din nordul Bănatului sârbesc, ca 5 cetăți inexpugnabile, pe steagurile cărora era scris cu litere de aur dictonul: viața și averea o dăm pentru neamul și limba strămoșească. Aceasta pe vremurile de neplăcută memorie ale regimului, care 1000 de ani a încercat să sugrume orice pulzație a sufletului românesc. O mie de ani au rezistat mândrii noștri bănățeni tentațiunilor străine ca lege și ca neam, și în loc să dea îndărăt, lupta îndârjită i-a oțelit, făcând din foștii iobagi proprietari de pământ bine înstăriți, din colibe lor case mari de piatră, din bisericuțele lor de lemn, adevărate catedrale și din modestele lor școale, palate culturale. În această stare înfloritoare ni-a găsit cruda soarte, care cu mâinile ei nelegiuite a pus piatră de hotar. despărțind pe tată de fiu, pe mamă de fiică, pe frate de frate și soră de soră.

Zece ani au trecut dela această despărțire și iată acum în momentele revederii, inima ni-se umple de bucurie, dându-ni-se ocaziune să ne aflăm frații tot atât de dârji în păstrarea limbii și a naționalității, tot atât de dornici după bună starea materială. Inșă asemenea împăratului din povești, care cu un ochiu râdea plin de fericire, iar cu celalalt vărsa lacrimi amare, și noi plângem aflând că frații noștri pentru bunuri materiale sunt în stare să și jertfească totul și chiar sufletul. Vestea aceasta tristă o cunoșteam întrucâtva de acasă, devenind una dintre principalele preocupări ale P. S. Sale. Această preocupare i-a sugerat ideea de a-și cerceta credincioșii de pretutindenea și în deosebi pe cei de sub oblăduirea sârbească.

Nu am fi sinceri, dacă am nega că gândindu-ne la această vizitațiune canonică, frunțile noastre arătau o oareșcare îngrijorare și teamă. P. S. Sa însă luând odată hotărârea nu putea să-l mai abată nimic dela executarea ei. Gândindu-se — fără îndoială — la Mântuitorul nostru, care deși cunoștea ura ce clocoțea în sufletul fiecărui samaritean când vedea un iudeu, a avut curajul să treacă prin țara acestora de atâtea ori, de câte ori cerea necesitatea, — a urmat exemplul Lui, cu atât mai mult că a mers nu în țară dușmană, ci într-o țară cu care trăim de când e lumea în prelinie neconturbată. Și astfel Joi în 1 Nov. a. c. am apucat pe drumul spre Jugoslavia, făcând parte din suita P. S. Sale: I. P. C. S. arhimandritul P. Morușca, consilierul eparhial protopop M. Păcățianu, prof. dela acad. teol. Dr. G. Popoviciu, diaconul I. Raica și consilierul

orașului Arad C. Popa. Ajunși în Timișoara îl întâmpină pe înaltul ierarh la gară cu deosebită dragoste — gestul semnificativ al bănățeanului — Dnii Dr. A. Cozma fost ministru, deputat; Ioan Oprea fost prefect, președ. camerei de ind. și com; Dr. L. Georgeviciu primarul Timișorilor, I. Arsenoviciu președ. soc. Timiș-Bega, Dr. P. Obădean senator, Dr. Chiroiu notar public, Dr. Morariu notar public și mulți alții. Seara s'a aranjat o masă comună la restaurantul Ferdinand, dând bănățenii dovadă și prin aceasta de dragostea ce o păstrează P. S. Sale. A doua zi Vineri dimineața la orele 7 a. m. adăugându-se la suită protopopul Banat-Comloșului Dr. St. Cioroianu, Dl senator D. P. Obădeanu și Dl notar public Dr. Chiroiu, cu automobilele o apucăm spre orașelul dela frontieră Madoș, unde la Crucești aveam să trecem granița. Ajunși, fără formalități suntem luați în primire de poliția de graniță sârbească și primiți de autoritățile sârbești cu un deosebit cavalerism, suntem duși la locul unde ne eșiră spre întâmpinare o delegație a fraților noștri din Jugoslavia. Aici binevențează părintele adm. protopop. Andru pe P. S. Sa cu următoarele cuvinte:

Prea Sfinte Părinte!

Trecând frontiera acestei țări nu treceți pe pământ străin, ci în mijlocul supușilor duhovnicești ai Prea Sfinției Voastre, cari Vă așteaptă cu neastâmpăr, cu dragoste și devotament filial. Descinderea Prea Sfinției Voastre între noi este cel mai important și binefăcător eveniment, ce s'a produs în viața bisericii ort. române depe aceste plaiuri în ultimele două decenii. Sunt fericit, că Vă pot exprima omagiile și sentimentele noastre de recunoștință pentru minunatul dar ce ni-l faceți coborând în mijlocul nostru. În numele comunelor bisericesti și creștinilor ort. români din Banatul Jugoslav Vă zic: Bine ați sosit Stăpâne. Tatăl din ceruri să Vă dăruiască mulți ani cu sănătate ca să puteși desăvârși sfânta operă apostolească, pe care a-ți început-o.

Întru mulți ani Stăpâne!

În numele statului Jugoslav binevențează cu cuvinte calde pretorele Alibunarului și notarul comunei Sarcia. Le răspunde Prea Sfinția Sa episcopul Grigorie exprimându-și bucuria revederii pe pământul mândru al țării prietene. Corul din Sarcia încheie cu un foarte bine executat: „Întru mulți ani Stăpâne“, Urcăm apoi automobilele puse la dispoziție de frații noștri din Jugoslavia și străbătând pe un timp foarte frumos lanurile înverzite de sămănătura de toamnă, ne apropiem de prima comună românească, de Sarcia. La marginea satului sub o mare și frumoasă poartă triumfală, ne așteaptă o imensă mulțime, cu banderiu cu fanfară și preoții în frunte. Sunt preoții delegați ai eparhiei vecine a Caransebeșului, din orașul Vârșeț: pr. Ioan Naia, Cuzman Lăpădat, Adam Fiștea și rectorul folii „Nădejde“ Dl Roman. După binecuvântarea părintelui I. Naia, ne îndreptăm spre sfânta biserică. Ne însoțesc mândrii călăreți în costum tipic

bănățean, corul, fanfara și mulțimea mare a locuitorilor din Sarcia. În semn de deosebită însuflețire pentru a avea persoana P. S. Sale în comună, femeile au împodobit toate gardurile, porțile și ferestrele cu neșpus de frumoase covoare lucrate de mâinile lor iscusite. La casa păr. adm. Andru, unde poposim o clipă, prim pretorele Becikerekului Dr. Tihomir Nicolaevici, un bărbat de o rară drăgălășenie, ține să se prezinte P. S. Sale. Satisfăcut, se leagă repede o intimitate sinceră, care a durat în toate cele 5 zile petrecute în regatul Sârbilor. De aici cu litia, trecem printre școlarii așezați de D-na învățătoare în șiruri de doi, cari aruncă flori în calea Arhierăului și întrăm în sfânta biserică. Se oficiază un serviciu divin. Păr. adm. își face raportul cuvenit arătând că istoricul comunei se pierde în vechimea anilor 1300, date sigure aflându-se abia pela 1794. Credincioși ortodocși sunt 1396 cu 3 mii jugăre pământ. Analfabeți aproape nu sunt. Biblioteca parohială are 700 volume citite cu deosebită dragoste de credincioși. Sectari sunt 25. Un păcat general în Bănat, contra cărula ar trebui să se ia cele mai severe măsuri, este concubinajul și scăderea natalității.

Îi răspunde P. S. Sa. A venit în regatul Jugoslaviei îndemnat de dragostea ce o poartă față de credincioșii români de pretutindeni, cari ori unde ar fi să nu uităm că sunt de acelaș sânge, neam și lege. Îndeamnă la iubire față de aproapele, căci uniți prin iubire vor deveni un zid, de cari se vor înfrânge toate tentațiunile diavolului. Îndeamnă la credință care trebuie dovedită și cu fapte, la ascultare de poruncile d-zești și de orânduile bisericii. Combate concubinajul și lipsa de copii. Îndeamnă la păstrarea cu sfințenie a limbei materne, la credință cătră gloriiosul rege Alexandru I, și la iubire cătră mândra țară a Jugoslaviei. Ar trebui să descriem cu cuvinte unice în felul lor de elogioase, cum a fascinat personalitatea înaltului Arhieru întreaga mulțime care-i asculta cuvintele, nu o facem pentru a nu da de gândit unora, cari privesc orice cuvânt de laudă — drept lingușire.

După serviciul divin ne îndreptăm spre școala fostă confesională, unde bunii credincioși din Sarcia au aranjat un banchet de peste 80 persoane. Sala era împodobită în întregime cu covoare naționale. La banchet a toastat P. S. Sa pentru dinastia Jugoslavă, păr. adm. Andru pentru P. S. Sa. Consilierul Popa pentru autoritățile sârbești. Dr. Nicolaevici primpretorele Becikerekului pentru oaspeții din România, pentru Regele ei, și bunăînțelegerea între cele 2 țări. Preot. Fiștea pentru P. S. Sa. N. Roman red. „Nădejdea“ Vârșeț vorbește în numele poporului românesc din Jugoslavia asemenea pentru P. S. Sa.

La orele 4 d. m. luându-ne adio dela mândrii locuitori ai Sarciei, cari își manifestau durerea despărțirii prin buburturi de treascuri, apucăm drumul spre Ecica.

Ecica

(Vineri și Sâmbătă în 2—3 Nov.)

Vizitațiunea canonică în comuna Ecica a trebuit să lase urme neperitoare în sufletele locuitorilor ei, căci deosebit de impresionante au fost cuvintele tânărului capelan pr. Istrate și predica fascinatoare improvisată a înaltului ierarh. Remușcările de conștiință, au fost trezite și ce puteau face credincioșii de cât să-și dea frâu liber lacrimilor, cari se prelingeau în nenumărate picuri pe fețele lor brăzdate de munci și nevoi.

Să urmărim însă firul roșu al întâmplărilor, după despărțirea de frații din Sarciș, ajunși în hotarul comunei Ecica, ne întâmpină un foarte numeros banderiu și vre-o 60 de trăsuri. La ora 5 d. m. ajungem la poarta triumfală dela margina comunei, unde ne așteaptă mulțimea credincioșilor cu corul și preotul Istrate în frunte. Binevențează Cucernicia Sa apoi primarul comunei românești Agutescu, primarul comunei germane Kirch Iosif, învățătorul Voin și notarul Iașa Mihailovici. Le răspunde P. S. Sa îndemnându-i la iubire unii către alții mulțumindu-le pentru frumoasa primire. Suntem purtați apoi pe toate străzile comunei, străzi cari par înflorite de mulțimea covoarelor cu cari sunt împodopite toate casele comunei. A durat aproape două ore acest convoi falnic și abia la orele 7,15 seara am putut trece pragul sfântului lăcaș, unde s'a oficiat un scurt serviciu divin. Raportează C. Sa păr. capelan Istrate, căci preotul comunei Magdu, e dus la Cluj să-și vadă de sănătate. Un raport însuflețit și pătruns de sinceritate. „Noi suntem cei dintâiu chemați — zice Cucernicia Sa — a începe lupta, noi preoții suntem conducătorii și purtătorii stindardului, noi suntem celdintâiu chemați a lupta cu trup cu suflet contra a tot ce lovește în dreapta noastră credință... Exemplu de luptă pentru biserica lui Cristos, vizibil și de noi, îl avem înaintea noastră da! îl avem în persoana I. P. S. Voastre, care niciodată de când bunul Dzeu, V'a încredințat sfânta eparhie a Aradului, nu a-ți știut ce este oboseala, ce este truda, ci a-ți grăbit cu aceeași râvnă dzelască, ca apost. Pavel — în mijlocul credincioșilor I. P. S. Voastre, iar unde a-ți ajuns, a-ți adus mângâiere multor suflete pierdute... Parohia s'a înființat prin jumătatea secolului XVII-lea. Primii locuitori au fost slovacii. Românii au venit abia prin anii 1765—1775 de prin Bănat și Ardeal. Sunt 2896 români ort., 51 sârbi, 1800 germani, 12 evrei și 11 alte naționalități. Total: 4820 suflete. Sunt 50 sectari, din cari au revenit 4. Sunt peste 300 părechi concubine. Starea morală lasă foarte mult de dorjt. Bătrânii mai cercetează biserica, tineretul însă nu, nici Dumineca și nici Sârbătoarea. Păcatele cu concubinajul la etatea de 14—15 ani, desfrâul cel mai cras, pruncuciderea, materialismul și altele, au ajuns la ordinea zilei, iar taina nunții adevărată batjocură.

Raportul acesta îngrozitor pentru ființa noastră națională, zmulge din sufletul P. S. Sale aceea predică, pe care cel din Ecica nu vor uita-o niciodată! P. S. Sa s'a întrecut pe sine însuși. Plângea lumea cu hohote. „Nespuse de întristat este sufletul meu — zice P. S. Sa — ascultând raportul atât de dureros pentru neamul nostru, al iubitului vostru părinte. I-mi vine să plâng auzind numărul cel mare al concubinilor, al pruncuciderilor și al decăderii morale, în care vă zbateți“. Cu cuvinte clare și convingătoare îl îndeamnă apoi ca cei ce au greșit să se îndrepte și să ceară binecuvântarea bisericii pentru nelegiuitul lor pas. Credincioșii să-și deschidă porțile sufletelor pentru a primi în ele pe Isus Cristos, căci sufletele cari primesc pe Mântuitorul, nu vor mai avea să se teamă de uneltirile satanei. Viața nu e un teatru, la care noi să asistăm pasiv privind numai, ci e o luptă în care fiecare își are rolul bine definit, pentru care și în care trebuie să muncească din greu și cinstit. Să întreabă că oare pentru ca o căsnicie să fie senină, trebuie avere sau fericire adevărată? Nu vă jucați cu sufletele voastre! Copiii pot să albe mai multe jucării, voi însă aveți un singur suflet — zice P. S. Sa — Indeamnă la iubire, căci aceasta este singura, care va putea ușura calea spre fericire. Incheie îndemnându-i la credință către gloriosul rege Alexandru I și iubire a mândrei țări a Sârbilor. Această predică presărată cu nenumărate și deosebit de frumoase exemple scoase din viața de toate zilele, a format punctul culminant a vizitațiunii canonice din comuna Ecica.

A urmat apoi un banchet de peste 100 persoane aranjat în școala fostă confesională, cu ocaziunea căruia însă nu s'a mai ținut nici un toast.

A doua zi Sâmbătă dimineața s'a vizitat biserica sârbească, unde am fost primiți cu toată dragostea de preotul sârbesc Milotin Vulci și puținii lui credincioși. La orele 9 petrecuți de nenumărate trăsuri, am apucat drumul spre

Becikerekul-mare

(Sâmbătă în 3 Nov.)

unde P. S. Sa avea să facă o vizită de curtuazie D-lui prefect al județului Dr. Raic. Credincioșii din Checia au insistat să-l ducă dânsul pe înaltul ierarh în trăsură cu șase cai, urmată de nenumărate alte trăsuri cu patru cai. Văzând locuitorii orașului Becikerek frumosul convoi, repede s'au adunat în piața din fața prefecturii, așteptând momentul ca să lese P. S. Sa dela prefectură și să-l vadă, căci au lăseră dela prietenii destul de numeroși câștigați de noi în decurs de o zi, multe lucruri frumoase despre Dânsul. În momentul apariției P. S. Sale un formidabil „jivio“, ne umple inimile de bucurie, urcăm însă repede în automobile pentru ca să o luăm spre comuna

Klek

(Sâmbătă în 3 Nov.)

unde credincioșii noștri foarte puțini la număr, abia vreo 20—30 familii ne așteptau. În hotarul comunei și acești frați români ni-au eșit într-o întâmplare, ducându-ne până în fața primăriei din Klek unde ne așteaptă puțini credincioși sub poarta de triumf cu preotul administrator Raichici din Iancahid, notarul, primarul german și preotul rom. cat. Binevenitează părintele Raichici, făcând și un scurt raport despre cele 20 familii ortodoxe din comună. Răspunde P. S. Sa exprimându-și deosebita bucurie pentru primirea frumoasă din partea credincioșilor din Klek. După o strângere de mână prietenească o luăm spre comuna românească

Iancahid.

(Sâmbătă 3 Nov.)

Abla eșiți din Klek observăm în depărtare cămășile albe ale călăreților cari zărindu-ne, ne aleargă într-o întâmplare. Le urmează în trăsuri notarul și primarul comunei, și oprindu-ne auzim pe notarul sârb de origină, binevenându-ne în dulcea noastră limbă. La marginea satului o delegație a bisericii unite cu preotul Crașovan Ioan în frunte ne dorește bun sosît. Trecem pe sub o frumoasă poartă triumfală și ne îndreptăm spre sfânta biserică. Sfântul locaș a îmbrăcat haină de sărbătoare în onoarea distinsului oaspe. Se începe un scurt serviciu divin în decursul căruia preotul Raichici își face cuvenitul raport. Biserica e zidită la 1887. Numărul credincioșilor e 1300 suflete dintre cari 90 sunt ai bisericii unite. Sectari nu sunt. Credincioșii au și însușiri bune ca: buni credincioși, harnici economi, doriți de carte, dar au și păcate ca: concubinajul, și obiceiul materialist de a avea un singur copil.

Răspunde P. S. Sa amintindu-le de deosebita grijă ce trebuie să o aibe credincioșii față de sufletul lor. Avem datoria să muncim cu toții din răsuputeri pentru a ne înmulți comorile moștenite dela moșii și strămoșii noștri ca: credința străbună, iubirea de neam și de limba strămoșească. Indemnându-i la credință cătră dinastia regatului sârbesc se face rugăciunea de iertare din partea P. S. Sale, după care ne fotografiem cu mulțimea poporului, înaintea sfintei biserici.

Luăm masa în casa atât de ospitalieră a D-lui notar comunal, ne odihnim vre-o 2 ceasuri pentru a ne îndrepta pașii spre cele mai puternice fortărețe ale fraților noștri spre

Toracul-mic și mare.

(Sâmbătă, Duminecă și Lună în 3, 4 și 5 Nov.)

Rar ni-s'a dat ocaziune să ne convingem, că și poporul nostru lăsat numai la puterile sale proprii, fără exemplul străin — în deosebi german — poate face pași de înaintare atât de însemnați pe terenul economic. Avem în fața noastră două comune puternice

ce ca Toracele, cu o populație de aproape 7000 suflete curat românești.

Lipsa de cale ferată, lipsa a vre-unul oraș în nemijlocita apropiere, te-ar face să crezi, că vei întâlni o adunătură de case joase, acoperite cu stuf s'au paie. Când colo, o așezare absolut occidentală, cu străzi drepte, largi, cu case mari de piatră, atât de impunătoare ochiului românesc, cu hambarele grajdurilor și curțile curate și pline cu bogăția țaranului nostru.

Rămânem deosebit de satisfăcuți, când aflăm 3—4 și 5 odăi în fiecare casă împodobite cu fel de fel de țesături românești de mâinile istețe ale românceilor noastre. Tinerele fete nu așteaptă cu mâinile în sân ivirea flăcăului care „să le leie“, ci îndată ce scapă de școală intră în școala mamelor lor, cari le pun la războiu să învețe a țese și să-și pregătească zestrea.

Edificiile școlare zidite de mândrii Torăceni încă pe vremea ungurească, sunt adevărate palate. Păcat că fața Torăceanului să întunecă când i-se pune întrebarea: dar cu școalele și învățătorii cum stați? sunt toți români? Îți va răspunde: rău! din 8 puteri didactice abia 2 sunt românești; celelalte sunt sârbești. Bisericile mari și foarte încăpătoare de departe ne arată ceriul prin turnurile lor înalte, ca un deget mareț zicând parcă: „alci locuiesc dreptcredincioși cari nu și'au uitat de Domnul cerului și al pământului.

Abla părăsirăm Iancahidul ni-se arătară în zare sute de călăreți, cari într-o goană nebună urmați de nenumărate trăsuri gălăte cu flori și trase de câte șase cai se apropiară de noi. Nu ne putem da seama la început, că oare sunt mândrii noștri Torăceni; căci mai aveam de parcurs 50 Km. până la Toracul mic Și bănățenii în dorul de al avea pe P. S. S. între dâșii, au nesocotit timpul și distanța și ni-au eșit într-o întâmplare. Bogăția comunelor acestora ne-o prevesteau caii nespuiși de frumoși, plii de foc, trăsurile toate noi acoperite cu țesături naționale și ni-a mai bătut ceva la ochi: sănătatea trupească a românilor, ținuta mândră a călăreților și steagurile naționale, cari până aici nu li-am prea văzut. — Trecem prin comuna Sfant. George, care nu este a noastră și apucăm spre Torace.

În hotarul comunei ne așteaptă o nouă mulțime de trăsuri, aici primarul Sima Popi binevenitează pe Arhiereul nostru, cu cuvinte calde, asemenea și notarul comunei. P. S. Sa vădit emoționat le mulțumește. urcă în trăsura pusă la dispoziție și formându-se un cortegiu nemaivăzut ne apropiem de comună. Coruri, porți triumfale, mulțimea, toate acestea dovedeau îndeajuns dorul cu care eră așteptat înaltul Ierarch. Nu ne oprim în Toracul mic având a ne întoarce a doua zi Duminecă, ci trecem spre Toracul mare, unde avem să rămânem peste noapte. La intrarea în co-

muna Toracul mare, o poartă triumfală de deosebit gust artistic ne întâmpină cu litere de flori „bine a-ți venit“.

Nu putem răzbate însă prin mulțimea care se postase în mijlocul străzii, până-ce P. S. Sa nu coboară din trăsura credincioșilor din Toracul mic, și urcă în trăsura celor din Toracul mare. Trecem înainte spre casa părintelui Teoranu, unde suntem primiți cu deosebită dragoste și luăm masa comună aranjată pentru 30 de persoane. Corul din Toracul-mic își face apariția și ne delectează în decursul mesii cu frumoase arii populare. Conduc cu abilitate și precizie de un tânăr învățător a cărui nume ne scapă, se distinge în deosebi frumosul tenor al credinciosului Teodor Baloșu. La ora 11 noaptea ne retragem spre a ne odihni P. S. Sa la preotul Tempea, ceilalți în alte părți.

A doua zi Duminică dimineața, avea să se officieze sfta liturgie în biserica din Toracul mic. Calea până la intrarea în sfântul locaș era presărată cu flori, iar pe marginea străzii înșirați copiii de școală — cari nu mai conțineau cu uralele. La coborâre din trăsura, tânărul învățătoareasă română îi întinde P. S. Sale un buchet f. frumos de crizanteme. Se începe sfânta liturghie între bubuituri de treascuri. Biserica mare cât o catedrală geme de credincioși. Serviciul decurge lin, frumos, întrecându-se între ei cântăreții stranelor. Frumoasa voce a înaltului ierarh umple maestros întreaga încăpere a sfântului lăcaș. La priceasnă preotul comunei Pinter — cealaltă parohie fiind vacantă — își face raportul. „Pentru întreaga comună, ziua de azi e o zi de sărbătoare, pe fețele tuturor nu să vede alta decât expresiunea bucuriei. Mic și mare, tânăr și bătrân, uită azi năcașurile și neajunsurile acestei vieți și cu toții saltă și se veselesc, că prea bunul nostru Arhieru s'a coborât în mijlocul nostru spre a ne cerceta, întări în credință, dându-ne înțelepte și părinteștiile-i povești și învățături. Arată apoi că comuna s'a întemeiat pe la a. 1765 cu românii coloniști din Jud. Carașeverin comuna Sardin. Biserica sa zidită la 1821. Comuna numără 3100 suflete dintre cari 3035 români ortodocși. Sunt și 8 sectari. Vieța morală în general e bună deși și aici a început să se încuibe concubinajul. Torăcenii sunt dornici de carte, o dovedește aceasta faptul, că biblioteca parohială e foarte cercetată.

Răspunde P. S. Sa prin o vorbire magistrală. Omul muncește se zbate și se trudește în munca aceasta nu pentru a-și procura plăcerea sa proprie, sau a oamenilor, ci pentru a lucra în conformitate cu poruncile Stăpânului lumii și ai plăcea Lui. Am venit la voi, pentru a-mi liniști și mulțumii conștiința. Nu puteam să stau nepăsător la reședința mea din Arad, și să las pe alții să-mi conducă poporul drept credincios la pierzare.

Combate apoi energic păcatele din comună ca: concubinajul și lipsa de copii. Indeamnă la credință

cătră poruncile lui Dumnezeu, cătră neam și lege și închele cu îndemnuri de credință cătră Majestatea Sa Alexandru I. al Iugoslaviei.

Deși serviciul a fost lung și obositor, P. S. Sa rugat să officieze cununia unei tinere perechi dtn Torac. o face cu deosebită bucurie.

După serviciul divin, care s'a terminat pe la orele 2 d. m. suntem conduși în sala cea mare a școlii, unne românii din comună au aranjat un prea frumos banchet de 140 persoane.

(Va urma)

Primul Congres al preoților misionari.

Destăurarea programului (după notele ce s'au putut lua)

Continuare.

Vineri, 26 Octomvrie

La orele 6,50 Congresistii pleacă dela Arad, cu trenul, la Sf. Mănăstire Hodoș-Bodrog. Înalt Prea Sf. Sa Mitropolitul Gruie al Basarabiei dimpreună cu Prea Sf. Sa Grigorie al Aradului și Prea Sf. Sa Leu Botoșeanu, Vicarul metropolitan dela Iași, sosesc cu automobilul la orele 8 a. m. La ora 9 s'a început serviciul sfintei Liturghii în Biserica Mănăstirii. A pontificat I. P. Sf. Sa Gurie Mitropolitul Basarabiei, ajutat de mai mulți preoți din Muntenia, Moldova, Basarabia, Bucovina și Ardeal. La priceasnă a predicat I. P. C. Sa Păr. Arhimandrit Policarp Morușca iar la sfârșitul Liturghiei I. P. Sf. Sa Gurie Mitropolitul Basarabiei a vorbit despre însemnătatea sărbătorii. După sf. Liturghie s'a deschis ședința a II-a a Congresului.

Ședința II.

Prea Sf. Sa Părintele Episcop al Aradului *Dr. Grigorie Gh. Comșa* mulțumește Părintelui Misionar Dărvărescu, pentru conferința ținută în ședința precedentă și-l roagă pe părintele misionar Comanescu de la Buzău să binevolască a lua cuvântul.

Părintele *Comanescu* misionarul Eparhiei Buzăului desvoltă tema a doua din program „Programa de muncă a misionarului eparhial“ spunând în rezumat cam următoarele: Tot ce se mișcă în lumea aceasta, se mișcă cu voința și după legile puse de Dumnezeu. Astfel soarele, luna, stelele, pământul, viețuitoarele de pe pământ și în sfârșit și coroana tuturor creaturilor omul. Suijba preotului e sublimă, deși se poartă pe pământ această slujbă, ea totuși are rang de serviciu cereșc. Misiunea preotului e divină, de unde urmează, că el totdeauna trebuie să fie curat ca potirul cel poleit cu aur, fiindcă are să potolească și să stingă focul nenumăratelor ispite din lumea aceasta. Noi cu sectarii suntem în război și ca atare trebuie să avem

un general vărsat în această luptă. Preoții toți, dar îndeosebi preoții misionari trebuie să fie și sunt ofițerii generalului, așteptând instrucțiuni și comandă pentru învingerea răului din lume. Napoleon fiind odată întrebat, ce gândește despre lumea aceasta, a răspuns: Lumea e condusă de două puteri. De puterea învingerii și de puterea convingerii. Eu am făcut uz în viața mea de puterea învingerii și am întemeiat o împărăție, care n'a putut fi durabilă. Isus Hristos și Apostolii Săi însă au făcut uz de puterea convingerii și cu această putere au biruit lumea, întemeind o împărăție, care va fi până la sfârșitul veacurilor. Sf. Ioan Gură de aur în minunata sa scriere „Despre preoție” ne arată o mulțime din armele acelea cu cari trebuie să fie înzestrat preotul, pentru ca să nu fie rănit de săgețile cele veninoase ale vicleanului, ci mai vârtos el să le învingă pe acelea. Misionarul la alcătuirea programului său de luptă, să nu uite a ceti aceasta carte instructivă și de mare valoare. Să studieze toate acelea puncte ale credinței noastre, cari sunt atacate de sectari. Având în vedere, că sectarii, când fac propagandă, se provoacă și la unele scăderi ale preoților se cere, ca toți preoții, să aibe o viață care să strălucească prin fapte bune și cucernicie.

Prea Sf. Sa Părintele *Episcop Dr. Grigorie Comșa* îi mulțumește Părintelui misionar Comanescu, pentru conferința ținută și îi cere desideratele în scris.

Părintele *Rudiev* misionar din Chișinău: În Basarabia pentru ameliorarea situației religioase morală lucră frăția nașterii în Hristos, misionari eparhiali, misionari ajutători și diferite reviste. Pentru combaterea sectarismului propun: următoarele mijloace:

Predicatori ambulanți laici.

Literatură religioasă și morală, cât se poate de vastă.

Literatură specială misionară și calendar misionar. Colpotori.

Inchiderea caselor de rugăciune a sectelor interzise.

Prea Sf. Sa Părintele *Episcop Grigorie* îi mulțumește Părintelui *Rudiev* și îi cere propunerile în scris pentru a fi înaintea Sfântului Sinod.

Domnul Prof. *Dr. Gh. Ispir*: Socotesc, că noi ar trebui să discutăm întâiu chestiunea de organizare misionară unitară pe întreaga țară, de unde apoi să se scoată îndrumări pentru eparhii și parohii.

Părintele *Scvoznicov* dela Hotin: Propun pentru combaterea sectarismului:

1. Să se înființeze un Consiliu Central misionar la Patriarhie, pentru îndrumarea misionarismului.

2. Să se înființeze un organ special misionar, adică o revistă, cum au și sectarii.

3. Evanghelizarea să se înceapă dela tineret fiindcă se știe, că sectarii printre aceștia fac mai cu seamă proselitism și pe aceștia ni-l răpesc mai întâiu.

Părintele *Spănu dela Huși*: Propun, să se înfiin-

țeze un corp misionar unitar sub președenția unui episcop, care să dea apoi instrucțiuni misionarilor eparhiali. Vizitarea comunelor contaminate de sectari să se facă cât de des și de către persoane versate în chestii sectare,

Părintele *Chirică dela Iași*. Fac următoarele propuneri practice:

1. Să se ceară Onoratului Minister al Cultelor, ca să precizeze, ori de secta adventiștilor evanghelici este tolerată sau interzisă?

2. Misionarul să organizeze centre misionare în comunele contaminate.

3. Să se înființeze la sate biblioteci misionare.

4. Secția culturală dela eparhie să cumpere cărți și broșuri de propagandă, pentru a fi răspândite în popor.

5. Misionarul să urmărească propaganda desfășurată de fiecare sectă.

Am convingerea confirmată prin experiența mea, că serviciul divin în sobor, predica regulată și demascarea faptelor murdare ale sectarilor sunt unele din cele mai potrivite mijloace în scopul paralizării și a combaterii sectarismului.

Părintele *Cibian*, protopopul Birchișului din dieceza Arad. Propun:

1. Ca onoratul Congres să intervină la Onoratul Minister al Cultelor, ca să pună la dispoziția fiecărei dieceze câte un Cinematograf, pentru propaganda anti-sectară.

2. Fiecare întrunire preoțească să-l invite și pe misionar, ca astfel misionarul să poată fi în clar cu discuțiile făcute asupra problemelor de actualitate.

3. Misionarul să albă o hartă a comunelor contaminate de sectari.

4. La fiecare episcopie să fie un tablou al sectarilor de pe cuprinsul Eparhiei și un tablou al predicatorilor sectari.

Sub cuvintele „Misiunea internă” înțeleg, alergarea după cei înclinați spre rătăcire și convorbirea cât de deasă cu dânșii.

Prea Sf. Sa Părintele *Episcop Dr. Grigorie Gh. Comșa*: Rog Onoratul Congres să binevoiască a lua act de propunerile făcute de către Părintele protopop *Cibian*.

Părintele Prof. *Dr. Gh. Cristescu* dela Sibiu, tratează tema: „Misionarismul Societăților Religioase pentru tinerime” spunând cam următoarele:

Am vedenia câtorva scene evanghelice, unele mai senine altele mai întunecoase. Ceiace a făcut Mântuitorul Isus Hristos pentru cei din vremea Sa suntem chemați și noi să facem, în opera noastră misionară. Trebuie să cunoaștem vremea și curentele în care trăiește tineretul și poporul nostru. Omenimea are nevoie de Biserică, de renaștere și unificarea spirituală. Aceștea nu se pot ajunge decât numai prin creștinism. E lipsă deci de o intensificare a Bisericii.

Familia, școala, atelierul și biroul sunt obiectul expresiv al acestei acțiuni misionare. Noi ne ocupăm în acest congres în deosebi de opera misionară pentru tineretul nostru. Biserica trebuie să caute tineretul în tot locul, ori unde s'ar afla el, și să-l readucă la sânul său. Zic să-l readucă, căci el a mai fost odată în brațele Bisericii, atunci când s'a făcut membrul ei prin taina Sfântului Botez. Să-l readucă și să-l apere, ca să nu se mai piardă, ci să aducă și pe alții la biserică. În momentul acesta îmi aduc aminte de revenirea fiului pierdut, de care pomenește atât de duos sf. Scriptură și de felul cum acel fiu risipitor a fost primit în brațele părintelui său, plin de îndurare.

Pentru ca noi să putem readuce pe tineri la sânul Bisericii, trebuie neapărat să ne coborâm în mediul unde se învârt și trăiește acest tineret, în mediul primejdios al viciilor de tot felul. Biserica având de scop, ca să-l îndrepte și să-l ducă pe toți oamenii la mântuire, trebuie să meargă și în regiunile cele pustii de destrăbălări. Pentru creșterea copiilor preotul trebuie să câștige întâiu simpatia părinților. A pune pe Dumnezeu în mintea tinărului, iată toată instrucțiunea; al pune pe Dumnezeu în inima tinerului, iată toată educațiunea. Pentru educarea copiilor trebuie să facem pe tată și pe mamă cointeresați cu Biserica. Ceiace poate duce mai hotărât la scop, în privința educațiunii tineretului, este buna înțelegere între părinți și preoți. Când familia e învrăjbită, preotul intervine și împacă pe părinți prin copil lor, el se roagă dimpreună cu copil, mângâind astfel inima părinților învrăjbiți. Preotul trebuie să-l viziteze pe copil acasă, ca astfel să-l poată cunoaște mai bine atât pe el cât și pe părinții lor. Asociația tinerilor creștini „Sfântul Gheorghe” stând sub oblăduirea Bisericii noastre se afirmă din ce în ce tot mai mult. Cinematograful cu filme bune, bibliotecile, capelele școlare și militare, pot contribui foarte mult la educațiunea tineretului nostru. Setea poporului după darul și binecuvântarea lui Dumnezeu trebuie potolită. Tinerii creștini trebuie crescuți în Duh misionar. Să-l deprindem deci pe tineri a ceti zilnic, din sfânta Scriptură, a o lubi și a o purta neconținut la el. În timpul războiului s'a întâmplat că o mamă, plecându-i feciorul la război, i-a dat acestuia, drept amintire, sfânta Scriptură. Tinărul fiind bun creștin, a purtat-o tot la sine în buzunarul vestel de-asupra inimii. Într'o luptă greă, tinărul a fost isbit de un glonț drept în piept, dar n'a fost doborât la pământ, căci glonțul purtător de venin și moarte s'a oprit în filele multe ale cărții sfinte, Sfânta Scriptură este deci pavăza cea mai puternică a sufletului tinerilor noștri. Să-l învățăm pe tineri, să o cunoască și să o iubească.

Înalt Prea Sf. Sa Gurile Mitropolitul Basarabiei :

Propun ca acest referat să fie tipărit și să se citească de către preoți în toate Bisericile.

Părintele *Trandafir Scorobef* dela Sibiu: Cât ce privește problema educațiunii tineretului, din punct de vedere practic, trebuie să șublinim aci, că dela război în coace s'a înjghebat la noi Societatea femeilor ort. române, Societatea Sfântului Gheorghe, cari au între alte scopuri și acelea de a da tinerilor sfaturi, înainte de a intra, ca bărbați, în viață. Societatea Sfântului Gheorghe a cuprins în cadrul ei și tineretul dela școlile secundare. La Sibiu s'a mai introdus încă și pelerinajul la centrul eparhiei. Cât ce privește misionarismul religios în familie, în linia primă trebuie ca mama să-l facă pe copil părtaș de o viață spirituală curată, prin cuvânt și exemplu bun. Să-l învețe pe copil la ordine și să crezeze în sufletul lui un izvor nesecat de acțiuni religioase morale. Pentru soluționarea problemei educațiunii tineretului țin să accentuez încă odată că Biserica trebuie să stea în strânsă legătură cu părinții copiilor.

La orele 7 seara Congreșștii s'au reîntors cu trenul la Arad.

Sâmbătă, 27 Octombrie ora 8 a. m.

Ședința III-a.

Prea Sf. Sa Părintele Episcop Dr. Grigorie Gh. Comșa : Deschid ședința exprimându-mi bucuria, că la Sfânta Mănăstire Hodoș-Bodrog am avut plăcere să ascultăm mai multe conferințe foarte interesante asupra problemei misiunilor în tineretul nostru. Discuțiunile ce s'au desfășurat, în legătură cu această chestiune, au atins toate așteptările noastre pe cari dorim ca să ni le aducă viitorul apropiat. Dacă ne gândim la cuprinsul paginilor cărții sfinte, ne aducem aminte care a fost ținuta Domnului nostru Isus Hristos față de tineret. Ne aducem aminte de mărețele lui cuvinte rostite tinărului mort din Nain: „Tinare ție-ți zic școlă-te”. Acest glas dumnezeesc se îndreaptă în ziua de azi și către tineretul nostru. Ne aducem apoi aminte și de acel apostol tinăr, pe care-l avea Isus mai drag din ceata sfinților Apostoli. Din aceste exemple se poate vedea, cu destulă claritate, ce atențiune deosebită a dat Mântuitorul Isus Hristos creșterii și îngrijirii tinărului. Conferințele ținute în scopul educațiunii tineretului au fost foarte edificatoare și la înălțime, deci noi să primim soluțiunile indicate de conferențiar. Țin însă să accentuez în deosebi, că privirile noastre să nu se îndrepte numai dela tineretul dela sate, ci și către tineretul din școlile secundare și universitate, cari vor forma elita de mâine a neamului nostru. În acest scop socotesc, că ar fi de folos dacă am interveni la Onoratul Minister al Instrucțiunii, ca să dispună organizarea societății „Sfântului Gheorghe” în școlile de toate gradele. De asemenea socot că e de lipsă să intervenim la sfântul Sinod, ca să dis-

pună înființarea societății „Sfântul Gheorge” în toate diecezele. Țin să mulțumesc înalt Prea Cuvioșiei Sale Părintelui Arhimandrit Policarp Morușca pentru ospitalitate.

Domnul Prof. Dr. V. Gh. Ispir: Referatul de ieri al Părintelui Prof. Dr. Cristescu a fost foarte bun studiat și edificător, din care plicină cu toții îl datorăm o sinceră și adâncă mulțumită. Rog Onoratul Congres să ia la cunoștință, că la București în Universitate a luat filiață, deja în 1926, Asociația religioasă misionară a tinerilor universitari, având de scop adâncirea spiritualității și această asociație lucrează până în prezent având rezultate foarte frumoase. Scopul prim al Asociației este acțiunea misionară. În restimp de 3 ani s'au înființat zece școli duminicale și avem mare nădejde că, în scurt timp, aceste școli se vor generaliza pe întreaga țară. Biserica noastră întrebuințează orice mijloc bun și cred, că școlile duminicale sunt cel mai bun mijloc, în scopul creșterii religioase a tineretului. Neamul nostru numai atunci va fi fericit când nu va exista divorț între Stat și Biserică, ci aceste două instituții, umăr la umăr vor lupta contra primejdilor ce se încuibă în sânul neamului nostru. În București 8 echipe ale acestei asociații lucrează pentru entuziasmarea tineretului din diferite branșe. Deasemenea Societatea „Solidaritatea” a ținut mai multe conferințe pentru a adânci lumea în felul de viețuire dorit de Mântuitorul nostru Isus Hristos.

Părintele Profesor Dr. Cristescu: Sunt de părere ca această organizație a studenților dela Universitatea din București să se generalizeze în toate părțile țării noastre. Rugăm Pe Prea Sf. Sa Părintele Episcop Dr. Grigorie Gh. Comșa să pună sfântul Sinod în curent cu necesitatea de a se forma aceste organizații creștinești în toate universitățile din țară.

Înalt Prea Cuvioșia Sa Părintele Arhimandrit Policarp Morușca: Socotesc, că ar fi foarte bine pentru creșterea tineretului dacă noi am trimite Universităților elemente pregătite deja, în oarecare măsură, pentru aceste organizații. Este foarte folositor pentru sufletul tinerilor ca ei să se ducă, măcar odată în an, la vre-o mănăstire. Eu am primit totdeauna cu drag la sfânta Mănăstire pe care o conduc tinerimea și am căutat să torn în sufletul tinerilor acel duh creștinesc care trebuie să-i călăuzească în toată viața lor. Rog pe părinții misionari să binevoiască a lua contact cu Domnii profesori de religie dela școlile secundare, în scopul organizării pelerinajilor la sfintele mănăstiri. Vă rog să nu omiteți a da importanță Mănăstirilor în scopul creșterii creștinești a tineretului nostru. Călugării deși nu au multă știință, totuși prin modul viețuirii lor, pot influența foarte mult asupra tineretului. (continuarea va urma).

Crâmpee din viața pastorală a preotului.

Vorbeam odată cu primarul din Moara-Săracă. Comună nu chiar săracă, cu doi preoți și cu enoriași materialcește bine situați. Între altele ajunserăm să vorbim și de preoții respectivei Comune. Ambii sunt preoți cucernici, cu atitudine ireproșabilă și totuși toți prăpădiții îi vorbesc de rău.

Cum î-ți explici aceasta, primarule, întrebai eu cu inima strânsă de durere?!

Nu-i greu de tâlcuit, răspunse primarul cu sfială. Pe preoți oricine îi poate vorbi de rău, pentru că nimenea nu-i cere socoteală pentru aceasta, Sfințiile Voastre nu trageți pe nimeni la răspundere. Și — să mă ertați, dacă V-o spun — nu faceți bine! Gurile sparte văzând, că satul e fără câni, î-și fac mendrele fără nici o frică și fără nici o sfială. Năimiții cârciumarilor merg până acolo, cu îndrăzneala, încât strigă și pe stradă după preoții noștri. Iar agenții politici, cu toți sateliștii lor, când nu mai au ce minți poporul credul, se apucă să bârfească tot pe preoți. Edițiile pentru popor ale fițuicelor inspirate și scrise de acest fel de politicieni de bălcin, pescuiesc anume greșelile individuale ale unor preoți, pentru a generalizându-le, să aibă titlu la bârfire și insultarea întregii preoțime. Dacă toți aceștia nu conțenesc să vă vorbească de rău și Sfințiile Voastre nu le astupați gura la timpul oportun, lumea are să-i creadă la urmă pe dânșii.

N-am mai văzut de mult pe primarul, din Moara-Săracă. Ear cuvintele rostite de dânșul, la ultima noastră întâlnire, le uit sem de mult. Acum mi-le-a redus în memorie o întâmplare petrecută în Franța. E incidentul dela Pons, cu bustul lui Combes. Acest Combes după ce a lepădat rassa de călugăr s'a făcut medic. Mni târziu a intrat în luptele politice și în 1902 este prim ministru al Franței. cu ura și înverșunarea ce caracterizează pe toți renegații, Combes a devenit cel mai mare dușman al congregațiilor. A devenit chiar celebru — dacă se poate zice așa — prin lupta dusă împotriva acelor congregații. A contribuit cu toate puterile sale la despărțirea bisericii de statul francez. Zilele trecute aderenții curentului inaugurat de dânșul i-a desvelit bustul în cadrul unor serbări imponente. Între alții a vorbit și deputatul radical Dadalier, care preamărind pe Combes, a atacat totdeodată guvernul Poincaré pentru modificarea articolelor 70 și 71 din proiectul de buget. Pentru ce? Pentru că prin aceste articole se deshide congregațiilor expulzate posibilitatea de a se reîntoarce în Franța. Și se mai retrocedează apoi circa 20 milioane fr. aur din bunurile expropriate odinioară. Atâta a mai trebuit. Câțiva tineri royaliști jigniți în sentimentele lor creștinești de desvălirea bustului menționat, mai auzind și cuvintele de ocară ale deputatului Dadalier, au început să vocife-

reze, provocând o încăierare generală. În tolu încăierării lor zdrobit și capul lui Combes. (capul bustului bine înțeles).

Nu aprobăm ținuta acelor tineri. Reținem însă din întâmplarea aceasta o învățătură morală: În Franța atât de pornită odată împotriva bisericii, încep să bată alte vânturi. Cei, cărți au răstignit biserica, își dau acum seama, că au greșit. Și cei buni își dau, truda să repare greșala. La noi acum încep să apară pe la colțuri și prin ziare Combesii uitați de sine, cari vor să se facă celebri prin opera lor de distrugere. Și totuși; precum aiurea, astfel odată și odată se va dovedi și la noi, că „apa trece, pietrele rămân“.

Preotul Macarie

O nouă lucrare de seamă a P. C. S. Părintelui Dr. Gh. Ciuhandu.

„Patronatul eclesiastic ungar în raport cu Drepturile Statului român“

După discursul dela senat al P. C. Sale, despre care am scris și noi că a ieșit din tipar și-l făcusem cunoscut și în coloanele noastre, avem acum din nou un bun prilej, dea mai vedea un rod al condeiului P. C. Sale, tratând o chestiune vitală pentru statul român și pentru interesele poporului românesc.

Și până să ne ocupăm mai de aproape de aceasta lucrare, care e vrednică de atenția bisericărilor cât și a bărbaților politici, ne ținem de o plăcută datorie să remarcăm apariția ei și să atragem atenția obștească, asupra ei

Lucrarea aceasta, care conține 219 pagini, nu mai reclamă lauda nimănui. Numele și activitatea autorului e garanție suficientă. Și nu avem cuvinte din destul pentru a ore comanda, ca un izvor de informație istorică și statistică în chestiunile noastre curente politice și bisericesti.

Se poate procura dela autor cu prețul 100 Lei plus porto postal.

Preoții noștri, cari și până acum l-au încurajat pe autor în munca de până aci, vor face cel mai bun lucru pentru sine și pentru cauza în al căreia folos s'a scris aceasta lucrare, dacă o vor procura fără nici o întârziere. Aceasta e și o datorie morală.

Redacția.

Aviz oficios!

Onor. Oficii parohiale sunt invitate să solicite dela preoții deficienți văduve și orfani trimiterea urgentă a blanchetelor de chitanțe ce li s'au trimis spre completare timbrate și subscriere, ca să putem cere ordonanțarea ajutorului dela Stat pe anul 1928.

*Cons. Eparhial ort. rom. din Arad.
Serv. Contab. și al casieriei*

Consiliul Eparhiei Ort. Române a Aradului.

Nr. 3611 | 1928.

Comunicat.

Sfântul sinod, în ședința din 16 Iunie a. c. a aprobat știrea coletei ce se face odată pe an, în toate bisericile din Țară, în folosul Societății „Cultul Eroilor“, de preluarea de 50% din produs, deci să se trimită Societății, întregul rezultat al coletei.

Ceace se comunică spre știre și conformare.

Arad, la 6 Noemvrie 1928.

Consiliul Eparhial ortodox român al Aradului.

INFORMAȚIUNI.

— **Groznică ciocnire de trenuri.** La Recea, în apropiere de orașul Slatina, s'au ciocnit două trenuri accelerate (cel care se ducea la Paris și cel care venea dela Sibiu), nenorocind o mulțime de lume și făcându-se pagube foarte mari statului. Vina ciocnirii cade asupra acarului Marin Voinea, care a îndrumat amândouă trenurile pe aceeași linie. Mai e vinovat mecanicul Amza, care avea datoria să supravegheze linia drumului de fer și funcționarul ceferist Vasile Ion. Toți trei au fugit și n'au putut fi încă prinși.

Au murit 34 oameni și 50 au fost răniți.

Pagubele căilor ferate se urcă la peste 14 milioane lei, la care mai trebuie adăugate alte câteva zeci de milioane, care vor trebui plătite ca despăgubire pentru cei morți și răniți.

— **Jugoslavii voesc ca ofițerii lor să nu se căsătorească cu femei de alt neam.** Gazetele vieneze aduc știrea că direcția aeronauticii sudslave a dat ordin ca ofițerii, cari se însoară cu femei ce nu sunt jugoslave, nu vor mai fi socotiți ca ofițeri, în cari statul să aibă încredere și deci li se va lua dreptul de zburători. Pentru că, spune direcția aceasta: dacă are de soție o evreică ofițerul va deveni și el un fel de evreu nou; dacă va fi unguroaică, bărbatul el va ajunge să asculte de porunci ungurești. Adecă acest ofițer (însurat cu o străină de neam) se poate socoti ca pierdut pentru națiune, așa că nu i-se poate slojbi și însărcinori de încredere.

Iacă un gând la care credem că ar trebui să se gândească și cărmuitorii armatei noastre.

Rectificare

În articolul „Primul congres al preoților misionari“ (desfășurare programului apărut în No. 45—46 al gazetei noastre „Biserica și Școala“ s'a publicat, din greșală, cuvântul omorât, în loc de a bătut până la sânge, a spart capul și a fracturat brațul drept.

Noul Guvern.

În urma dimisiei guvernului prezidat de d. Vințilă Brătianu, Înalta Regență a însărcinat cu formarea noului guvern pe d. Dr. Iuliu Maniu președintele partidului național-tărănist. Noul guvern este format în felul următor:

Președinția de consiliu:	<i>Iuliu Maniu</i>
Subsecretar la președinție: . . .	<i>Ion Lugojanu</i>
Ministerul de Interne:	<i>Alex. Vaida-Voevod</i>
Subsecretari la interne:	<i>Eduard Mirto și D. R. Ioanifescu</i>
Ministerul de externe:	<i>Mironescu</i>
Ministerul de agricultură:	<i>Ion Mihalache</i>
Subsecretar:	<i>Dr. A. Dobrecsu</i>
Ministerul de finanțe:	<i>Mihail Popovici</i>
Ministerul de justiție:	<i>Grigorie Junian</i>
Ministerul de Ind. și Com.:	<i>Madgearu</i>
Ministerul Instrucțiunii:	<i>Costăchescu</i>
Ministerul Sănătății:	<i>Sever Dan</i>
Ministerul Muncii:	<i>Răducanu</i>
Ministerul Comunicațiilor:	<i>General Alevra</i>
Ministerul de război:	<i>General Cihoski</i>
Ministerul Cultelor și Artelor: . .	<i>Aurel Vlad</i>
Minist. lucr. publ și Basarabia . .	<i>Pan Halipa</i>
Ministerul Ardealului:	<i>Voicu Nițescu</i>
Ministerul Banatului:	<i>Sever Bocu</i>
Ministerul Bucovinei:	<i>Saucluc Săveanu</i>

CONCURSE

Pentru îndeplinirea parohiei din Odvoș, devenită vacantă prin trecerea preotului Ioan Evuțian la alt post, prin aceasta să publică concurs cu termen de **30 de zile**, în conformitate cu ordinul Ven. Consiliu eparhial nr. 5805—1928.

Venitele parohiei sunt:

1. O sesiune parohială de 32 jugh. cad.
2. Casă parohială.
3. Stolele leg. le.
4. birul legal.
5. Intregirea dela stat.

Parohia fiind de cl. I dela recurenți să cere cvalificațiunea normată în concludul adunării eparhiale nr. 84—1910.

Alesul va catehiza elevii școalelor primare din localitate și va achita toate impositiile după beneficiul parohial.

Recurenții să-și trimită cererile lor de recurs, provăzute cu certificatele de cvalificațiune și serviciu și adresate consiliului parohial din Odvoș la oficiul protopopesc din Radna, iar dâștii să se prezinte — cu observarea strictă a §-lui 33 din regalametul pentru parohii — în sta biserică din localitate spre a să arăta poporul Recurenții din altă dieceză vor trebui

să obțină învoirea P. S. Sale dela Epișcop diecezan de a putea reflecta la această parohie.

Din ședința dela 10 Oct. 1928.

Consiliul parohial

În înțelegere cu: *Procopie Givulescu* protopresbiter.

—□—

1—3

Consiliul Eparhiei Ort. Române a Aradului.

Nr. 5257 | 1928

Pentru postul de misionar eparhial se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în „Biserica și Școala“ pe lângă beneficiul asigurat în bugetul statului și eventual sesiune preoțească.

Dela reflectanți se cere 8 clase liceu cu bacaulaureat, cvalificațiune preoțească pentru parohiile de clasă primă și un serviciu pastoral de cel puțin cinci ani.

Reflectanții să-și înainteze la Consiliul Eparhial ort. rom. din Arad, cererile însoțite de certificatele de studii și de serviciu.

Preotul misionar va avea domiciliul în Arad și nu va ocupa și altă funcțiune.

Arad, din ședința Consiliului Eparhial dela 22 Octomvrie 1928.

1—3.

Nr. 3721 | 1928,

Pentru deplinirea postului de protopresbiter în tractul vacant în eu se publică concurs cu termen de 30 de zile, socotite dela ziua ce urmează după prima publicare în organul Oficial „Biserica și Școala“, cu dotațiunea:

I. Dela Protopopiat:

1. Retribuțiunea lunară de 550 lei dela Consiliul eparhial.
2. Birul protopopesc dela parohii și administratorii parohiali, 120 litri cucuruz sfărmat răscumpărat cu 400 lei.
3. Dotațiunea dela Stat conform bugetului general al statului.
4. Spesele cancelariei protopopești conform concludului sinodal Nr. 62 din 1914.
5. Uzufuctul grădinei și a casei tractuale.

II. Dela parohie:

1. Sesiunea parohială.
2. Stolele legale.
3. Intregirea dotației dela stat conform legilor în vigoare.

Toate dările și sarcinile publice după sesiunea parohială și casa protopopească le va suporta protopopul.

Reflectanții la acest post se avizează, ca în termenul indicat să înainteze subsemnatului Consiliu eparhial recursele lor instruite cu documentele de cvalificațiune, prescise în §-ul 53 din Statul organic și prin concludul con-

gresual Nr. 111 din 1888 și anume: să dovedească cvalificațiunea cerută reflectanților la parohiile de clasa primă, să producă testimoniu de bacalaureat (maturitate) și să dovedească prin atestat că au împlinit cel puțin 5 ani în serviciul bisericesc sau școlar cu succes deplin mulțumitor și că prin zelul, capacitatea și diligența lor s-au distins pe terenul bisericesc-școlar.

Arad, din ședința plenară a Consiliului eparhial ort. român ținută în 3 Octomvrie 1928.

Consiliul Eparhial ort. rom. Arad.

3—3

Nr. 4322 | 1928,

Pentru deplinirea postului de protopresbiter în tractul vacant Belinț, se publică concurs cu termen de 30 zile, socotită dela ziua ce urmează după prima publicare în organul oficial „Biserica și Școala”, cu dotațiunea.

I. Dela protopopiat.

1. Retribuțiunea lunară de 550, lei dela consiliul eparhial.

2. Birul protopopesc dela fiecare preot din tract 50 kgr. după parohiile de cl. I. 40 kg. după parohiile de cl. II. și 30 kg. după parohiile de cl. III. alternativ, într'un an grâu, în celalalt porumb.

3. Dotațiunea dela stat conform bugetului general al statului.

4. Spesele cancelariei protopopești conform concluzului sinodal No. 62 din 1914.

II. Dela parohia centrală Belinț.

1. Sesiunea parohială în extensiunea ei de azi;

2. Stolele legale.

3. Intregirea dotației dela stat conform legilor în vigoare.

Locuință protopopească nu este.

Toate dările și sarcinile publice după sesiunea parohială le va suporta protopopul.

Reflectanții la acest post se avizează, ca în termenul indicat să înainteze subsemnatului Consiliu eparhial recursele lor instruite cu documentele de cvalificațiune, prescrisă în §-ul 52 din Statutul organic și prin concluzul congresual Nr. 111 din 1888 și anume: să dovedească cvalificațiunea cerută reflectanților la parohiile de cl. primă, să producă testimoniu de bacalaureat (Maturitate) și să dovedească prin atestat, că au au împlinit cel puțin 5 ani în serviciul bisericesc sau școlar cu succes deplin și că prin zelul, capacitatea

și diligența lor s'au distins pe terenul bisericesc-școlar.

Arad, din ședința plenară a Consiliului eparhial ort. român ținută în 3 Octomvrie 1928

Consiliul Eparhial ort. român Arad.

3—3

Pentru îndeplinirea parohiei de cl. 3: **Revețiș**, se publică concurs cu termen de 30 zile.

Dotație: 1. Sesiie parohială întregită la 32 jugh. 2. O cânepiște 3. Casă parohială. 4. Stole și bir legal. 5. Intregire de salar dela stat.

Contribuția după beneficiul său o va plăti alesul.

Recursele adresate Consiliului parohial se vor înainta Oficiului protopresbiterial din Buteni. Reflectanții din alte dieceze sunt obligați a dovedi în scris învoirea P. Sf. Sale Episcopului nostru că pot concura la aceasta parohie.

Cu consensul Cons. par. aprobat de Cons. Eparhial sub Nr. 4709/1928.

F. Roxin protopop

3—3

Conform rezoluțiunei Veneratului Consiliu eparhial Nr. 3966 | 1928 se publică concurs pentru îndeplinirea postului de capelan cu drept de succesiune pelângă parohul Traian Terebențu din parohia de clasa I. Galșa cu termen de alegere 30 de zile dela prima publicare în foia oficoasă a Eparohiei.

Venitele împreunate cu acest sunt.

1. 1/2 bir în bani, 1/2 stole, 1/2 sesie beneficiată în trecut de numitul paroh, precum și una cânpiște.

2 Intregirea dotațiunei preoțești dela stat, până când se va pune în curgere salarul de capelan din partea statului; parohul Traian Terebențu se obligă să dea capelanului 1/3 din retribuția ce o primește dânsul dela stat.

3. Nefiind în comună casă parohială, de locuință se va îngriji alesul capelan.

4. Alesul va suporta dările după beneficiu și va catehiza fără nici o remunerație la școalele la care va fi designat și va predica totdeauna când va fi de rând.

Dela recurenți se cere cvalificațiune pentru parohii de clasa primă.

Reflectanții din alte eparhii, au să obțină învoirea Prea Sf. Sale Părintelui Episcop eparhial.

Compenenții în terminul regulamentar au să se prezinte în Sf. biserică ort. rom din Galșa, pentru a-și arăta destoinicia în cele rituale și oratorie, iar concursurile adresate Consiliului parohial ort. rom. din Galșa se vor înainta oficiul protopopesc ort. rom din Șiria.

Galșa la 1 Aprilie 1928.

Consiliul parohial ort. român.

În conțelegere cu *Mihail Lucuția*, protopop

—□—

3—3

Pentru ocuparea postului de cantor la parohia ort. rom. din Recaș prin aceasta se publică concurs. Termenul concursului este 19 Noembrie 1928 Salar: 6 jugh. pământ arător primit în urma reformei agrare și stolele.

Dela recurenți se cere ca afară de cantul în biserică se instruiască elevii școlii și tineretul în răspunsurile liturgice.

Reflectanții se și înainteze cererile instruite cu documentele ce posedă, oficiului parohial ort. rom. din Recaș jud. Timiș având a se prezenta în sfta biserică apre a-și arăta desterritatea în cont. și tipic.

Recaș din ședința conziliului parohial ort. rom. ținută la 24 Octomvrie 1928.

Iuliu Tioldan
președinte

□

2—3

Pentru îndeplinirea definitivă a parohiei **Basarabasa-Brotuna** din protopopiatul Hălmagiuului, în urma dispozițiilor V. Consiliu eparhial din Arad Nr. 3862—928. prin acestea se publică concurs cu termen de 30 zile dela apariția acestuia în „Biserica și Școala”

Parohia e de clasa III. Venitele sunt:

1. Sesiia parohială 7 iughere pământ arător și fânaț de dupăcare darea o va soivi comuna bisericească
2. Birul parohial este 15 litri cucuruz sfărmat adus la casa preotului
3. Stoale legale dela botezuri conunii și înmormântări,
4. Casa parohială de prezent e nelocuibilă, deci până la alte dispoziții parohul va îngriji pe speșele sale de locuință, închiriind eventual casa fostului paroh în Băsărăbeasa, fiind alesul să locuiască în parohie.
5. Intregirea dotației preoțești dela Sat, pentru care parohia nu ia respundere.

Reflectanții la acest post sunt poftiți ca recursele lor ajustate în regulă cu documentele prescise să le înainteze adresate Consiliului par. din Băsărăbasa-Br. la acest oficiu în Hălmagiu cu eventuale atestate de serviciu prestat pe teren bisericesc și școlar, iar cei din alta dieceză vor avea să ceară binecuvântarea P. S. Sale Domnului Episcop eparhial din Arad. Sub durata concursului reflectanți, cu știrea prealabilă a protopopului sunt poftiți să se prezenteze la s. biserică din Băsărăbasa spre a liturgisi eventual a predica făcându-se astfel cunoscuți poporului.

Consiliul parohial din Băsărăbeasa din ședința sa dela 3 Iunie 1928.

In conțelegere cu: *Cornel Lazăr* protopop.

—□—

2—3

Pentru îndeplinirea definitivă a parohiei de clasa III. din **Obârșia-Tânavița**, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare acestuia în „Biserica și Școala”.

Venitele sunt:

1. Birul parohial 15 litri de cucuruz sfărmat adus la casa preotului, dela fiecare nr. de casă locuită atât din matră cât și din filie.

2. Stoalele legale după botezuri curunil și înmormântări.
3. Casa parohială nefiind alesul va avea să se îngrijească de locuință din mijloacele sale.
4. Intregirea dotației dela Stat, pentru care parohia nu ia răspundere.

Doritori de a ocupa acest post sunt poftiți ca recursele lor adresate Consiliului parohial din Obârșia-T. să le înainteze în termenul desus P. O. Oficiului protopopesic din Hălmagiu și sub durata concursului să se prezenteze cu prealabila știre a protopopului, la s. biserică din Obârșia, spre a se face cunoscut poporului liturgisind ori predicând; cei din alte dieceze vor avea să producă documentele prescise în Regulamentul pt. parohii, certificat dela P. S. Episcop al Aradului, prin care i să dă binecuvântare arhierască să poată concura la aceasta parohie.

Consiliul parohial ort. rom. din Obârșia-T. din ședința sa dela 14. Octomvrie 1928.

In conțelegere cu *Cornel Lazăr* ppopul Hălmajului

□

2—3

Pentru îndeplinirea parohiei de cl. 3; **Roșia-Șebiiș** se scrie concurs cu termen de 30 zile.

Dotație: 1. Sesiie parohială întregită la 32 jugh.
2. O cânepiște.
3. Un intravilan.
4. Bir și ștole legale.
5 Intregirea desalar dela stat.

Contribuția după beneficil său o va plăti alesul.

Recursele adresate consiliului par. din Roșia, se lor înainta Oficiului protopresbiteral din Buteni. Reflectanții din alte diecese va trebui să dovedească în scris învoirea P. S. Sale de a putea concura la aceasta parohie.

Cu consensul Consiliului par. aprobat de Cons. Eparhial sub No, 4628 | 1928.

F. Roxin protopop,

—□—

3—3

Redactor responsabil: **SIMION STANA.**

Cenzurat: **Prefectura Județului.**